

अस्यसुपणत्वव्याचष्टे भूमाविति अप्रमेयंप्रत्यागात्मत्वात् हिरण्मयंचिन्मयं अंहजं ब्रह्मांडांतराविर्भूतं अंहमध्येऽपि ह्यस्य मध्येऽहं बुजे भोग्यात्मनि शरीरे अंतरिक्षेऽहं काशे मायायां एवं च देहपुंडरीकं माया ख्यमुपाधि त्रयमाधारत्वेनाधेयाद्ब्रह्मणः पृथगुक्तं भवति अथ यदिदमस्मिन् ब्रह्मपुरे देहपुंडरीकं वेदमदहरोऽस्मिन्नंतराकाशस्मिन्नदंतस्तद्वेष्टव्यमिति श्रुतेः रश्मिभिरिव प्रहृष्टमैरश्वक्षुः श्रोत्रादिभिर्दीप्ता मोजीवभा वंगमितः पतत्रिणंबहुपतत्रस्थानीयाभिरंगदेवताभिर्युक्तं यस्याग्निरास्यं बंधून् धौर्नाभिश्चरणौ क्षितिरित्यादिभिर्युक्तं पक्षिणमिवासंगमोदप्रमोदाख्यवृत्तिविशेषरूपपक्षद्वयवतं वा जीवप्रत्यग्भूतं ब्रह्म हिरण्मयः शकुनिर्ब्रह्मनामेति श्रुतं तत्त्वतो यो वेदं देवा वदंतीति पूर्वेणान्वयः ॥ ३१ ॥ निवर्तनमायुः क्षपणं षट्क्रतवो नाभ्यो यस्य द्वादशमासा अरायस्मिन् शोभनानि दर्शसंक्रमादीनि पर्वाण्यत्र आस्योपरि भक्ष्यमि वविश्वयति गुहायां बुद्धौ ॥ ३२ ॥ संप्रसीदत्यस्मिन् चित्संप्रसादः सुषुप्तं ते देवजगतः शरीरं मूलकारणत्वात् यथोक्तं सुषुप्ताख्यं तमोऽज्ञानं यद्दीजं स्वमबोधयोरिति सर्वान् लोकान् अस्थूलसूक्ष्मान् अधिगच्छति व्यामो तिकारणत्वादेव तस्मिन् संप्रसादाभिन्ने स्थूलसूक्ष्मदेहद्वये स जीवो देवान् प्राणादींस्तर्पयति ते च देवा अस्य आस्यं मुखं प्राप्य एनंतर्पयंतीत्यर्थः सयां प्रथमामाहुतिं जुहुयात्तां जुहुयात् प्राणायामाया स्वाहेति प्रा

भूमावसक्तं दिवि चाप्रमेयं हिरण्मयं योऽहं जमंडमथ्ये ॥ पतत्रिणं पक्षिणमंतरिक्षे यो वेद भोग्यात्मनिरश्मिर्दीप्तः ॥ ३१ ॥ आवर्तमानमजरं विवर्तनं षण्णाभिकं द्वादशारं सुपर्व ॥ यस्येदमास्योपरियाति विश्वं तत्कालचक्रं निहितं गुहायां ॥ ३२ ॥ यः संप्रसादो जगतः शरीरं सर्वान्सलोकानधिगच्छतीह ॥ तस्मिन्हितंतर्प यतीह देवांस्तैवैतत्तास्तर्पयंत्यास्यमस्य ॥ ३३ ॥ तेजोमयोनित्यमयः पुराणोलोकाननंतानभयानुपैति ॥ भूतानियस्मान्न त्रसंतैकदाचित्सभूतानानत्र स ते क दाचिन् ॥ ३४ ॥ अगर्हणीयो न च गर्हते न्यासवैविप्रः परमात्मानमीक्षेत् ॥ विनीतमोहो व्यवपनीतकल्मषो न चेहनामुत्र च सोन्नमच्छति ॥ ३५ ॥

णस्तृप्यति प्राणेतृप्यति चक्षुस्तृप्यति चक्षुषितृप्यत्यादित्यस्तृप्यति आदित्येतृप्यति द्यौस्तृप्यति द्यौस्तृप्यति दिवि तृप्यं त्यां यत्किंच द्यौश्चादित्यश्चाधितिष्ठतस्तनृप्यति तस्यानुतृपितृप्यति प्रजया पशुभिरनाद्येनेते जसाम्ब्रह्मवर्च सेनेतीति ॥ ३३ ॥ यः पूर्वोक्तामय्यां परमात्मतामप्राप्य त्रिधातुके सोपाधिके एव रूपेतिष्ठति तस्य गतिमाह तेजोमय इति तेषु ब्रह्मलोकेषु पराः परावतो वसंतीति श्रुता विवेहापिलोका निविबद्धत्वं कार्यब्रह्मलोकगतप्रदे शभेदोपेक्षया तेन कार्यब्रह्मलोकं गच्छतीत्यर्थः अतएव कठवल्लीपुनिर्गुणविद्याप्रकरणेऽपि गतिरास्मायते शतं चैकाचत्तदयस्य नाख्यास्तासां मूर्धानमभिनिःस्रतैका तयोर्ध्वमायनमृतत्वमेति विष्वङ्मुन्या उक्तमणे भव तीति तत्राप्ययमेव श्रुतेराशयो न तु परब्रह्मविदामर्चिरादितरस्तीति तत्र गत्यान्मानमिदं विव्यक्तमाकरे ॥ ३४ ॥ परमात्मतां प्राप्तस्य तु नेहामुत्र बाभोगोऽस्ति तद्धेतोर्मूलाज्ञानस्य नाशादित्याह अगर्हणीय इति विनी तमोहो नष्टाज्ञानः अतएव व्यवपनीतं तं तटंकल्मषं स्थूलसूक्ष्मदेहद्वयस्य अन्नमदनीयं भोग्यं लोकं अच्छीति गच्छति न तस्य प्राणा उक्तमंतीति तस्य गत्यभावश्रुतेः ॥ ३५ ॥